

ukladatelju hranilne vloge ni bati izgube, ker zgoraj omenjeno premoženje, deleži in zaveza ali poroštvo udov presega vse zavezanosti posojilnice. O tem se lahko vsak prepriča in lahko to izračuna.

2. način je. posojilnica z neomejeno zavezo ali poroštvom udov ali družstvenikov. Po tem načinu so vsi udje posojilnice zakonito porok za vse zavezanosti zadruge nerazdelno in s celim svojim premoženjem, ne samo z uplačanimi deleži itd.

Pri tem načinu ni visokost deležev tolike važnosti, ker so itak vsi družstveniki s celim svojim premoženjem porok. Gledé varnosti hranilnih ulog pridejo pri tem 2. načinu vse pod 1. načinom navedene merodajnosti na tehtnico povrh pa še število udov in njih stanje v premoženju.

Tim večje je to število in tem bolj so ti premožni, tem večji je kredit zadruge ali posojilnice. Čim dalje taka posojilnica posluje, več udov pristopi in kredit narašča.

(Konec prihodnjič.)

Kako močvirnati svet v korist spraviti.

Močvirnata zemljišča ležijo navadno tako globoko, da se voda ne da z njih odpeljati, v katerem stanu pa so brez vse koristi in le škodujejo, ker se iz njih gnjile vode nezdravi soparji vzdigujejo in cel okolični kraj mrzličen in nezdrav napravljajo.

Ti nezgodi so pa praktični Severoamerikanci že tudi odpomoček izmislili in iznašli. Začeli so namreč po takih močvirah, na katerih poprej nič koristnega rastlo ni, zasajati rastline, ki za svojo rast potrebujejo veliko vode. Taka rastlina je navadni jesen. Tisoč in tisoč hektar močvirnatega sveta so v Ameriki z jeseni posadili. Les tega jesenovja je trd in toraj posebno sposoben za izvažanje kot trgovinsko blago.

Ta praktičen izgled Severoamerikancev so začeli posnemati po nižavah v Holandiji in Nemčiji in so mnogobrojne močvire z jeseni ponasadili. Jesen se pa ne nasaja po ljuknjak ali jamah, ampak s koreninami se po vrhu zemlje ravno postavlja in od strani se z blatom kopičasto korenine zadelujejo. Ako kmalo po zasajanju, predno se je blato še trdno vsedlo, burno vreme nastopi in drevesca na stran položi, je treba blatno kopico iz nova narediti.

Pravijo, da morejo jeseni neizrečeno veliko množino vode podelati, zelo hitro rastejo in naraja po $\frac{3}{4}$ do 1 meter dolge letorasle. Močviri, na ktere se prej nikdo brez silne smrtne nevarnosti upati ni smel, so bili pozneje z temi koristnimi drevi poraščeni. Močviri se z časom posuše in voda kroži po celicah brezštevilih dreves. Nobeno drugo drevo niti topol,

niti vrba in niti olša jesena v tem poslu ne užuga.

Najboljši čas za zasajanje je sred maja noter do kresa. V tem času je zemlja že nekoliko pregreta in drevesa se prej primejo in poženejo. Kakor je znano, jesen precej pozno poganjati začne. Za posajanje se morajo le močna in zdrava drevesca vzeti. Skopovanje s sadikami bi bila tukaj le potrata. Zasajajo naj se pa $1\frac{1}{2}$ metra vsak sebi. Kjer se nahaja stoječa voda, tam naj se taki prostori ne skušajo iz prva posaditi. Voda pozneje splohni in potem se morejo tudi taki prostori posaditi.

Kako skusiti ali so jajca za valitev sposobna ali ne.

Za valitev sposobno in zdravo jajce je prozorno in do cela čisto, ako se v stisnjeni roki proti luči ali svetlemu podrži. Rumenjak leži v sredi in zračni mehur pa na debelejšem konci. Jajca, ki imajo podvojni rumenjak, ali so brez njega ali pa če imajo podvojno lupino, ali si bodi ktere druge spremembe v notrajnem, niso za volitev.

Živinozdravnik g. Jelovšek je 21. t. m. pri sv. Lenartu in 25. t. m. v Račah prav izvrstno slovenski govoril, kako bolni živini pomagati itd. Škoda le, da je premalo poslušalcev prišlo. Dne 31. t. m. govori v Brežicah 1. junija v Ormoži in 2. jun. v Ljutomeru.

Sejmi. 3. junija Loče, sv. Hema, Lučane, Ljutomer, Mahrenberg, Maribor, Mozirje, Laško; 5. jun. Gradec, sv. Marjeta na Pesnici, sv. Helena, 7. jun. Lipnica.

Dopisi.

Iz Maribora. (Mrtvo dete). V nedeljo 25. t. m. so hoteli sovražniki Slovencev v g. Wiesthalerjevi dvorani slovesno krstiti iz Spielfelda semkaj prineseno dete. Ali joj in groza, dete je bilo mrtvo. Prišlo je komaj 150 ljudi, med temi ves mestni in okrajni zastop mariborski, „purgarski kmetje“, hlapeci, viničarji, delavci od sv. Jožefa. Slovenskega zavednega kmeta ni bilo nobenega, ampak pešica znanih nemškutarjev, stara Seidlnova garda, pa še ta prav skrčena. Le mahrenberški Rudel je privlekel 15, selniški Gartner 11 kmetiskih zapeljanih siromakov pa Appoth iz Spielfelda 10. S polja bil je edini Bothe v Račah, od sv. Lenarta zdravnik Joras in iz Bistrice znani Forchacher, Stieger, Nasko, Rasswoschegg in Pitschl torej sami stari generali brez vojakov. To je velika sramota za bauernevereinske grabljivce! Čeravno so kmetom 5 okrajev vabil doposlali in pravili, da jih Slov. društvo vabi, ali da se dače zmanjšajo, če pridejo, verovali jim niso nič. Isti den so perutninsko razstavo sklenoli

in premije delili, železnica voznino znižala, pa bilo je zastonj. Slovenski kmetje ostali so doma in bauernverein pustili mestnim ali „purgarskim kmetom“. In prav so imeli. Kajti ni se govorilo nič kmetu na korist. Znani eksprofesor Ausserer je priporočal colninsko zvezo s prajzovsko Nemčijo, eksfrater Nagele pa zavrnil vsch 37 toček Schoenererjeve kmet-ske prošnje, tedaj tudi tiste, ki so pametne, koristne in potrebne. To očitno kaže, da totim liberalnim kričačem ni nič mar za kmeta, ampak le za kmet-ske glase pri volitvah. Nagele je tudi rekel: ne verujte mešnikom (kot frančiškanski frater in šletni bogoslovec vendar je rad pri mešnikih v skledo segal), ad-vokatom in notarjem. Navzočim advoka-katom in notarjem se je to močno v nos poka-dilo ter so klobuke pobrali in šli. Takšno za-sramovanje celih stanov je še liberalcem pre-več! Razidejo se „bauernvereinariji“ klaverni, pobiti. Iz Celja, Ptuja so znani rovarji izo-stali. Ni se predčital noben telegram in „Ta-gespošta“ neče niti besedice črhiniti o „Bauer-tagu“ v Mariboru. Tudi Hammer-Ambossa ni bilo. Sram jih je blamaže, katero jim je srbo-riti in širokoustni Nagele nakopal. Slava pa slovenskim kmetom, ki so krive preroke spo-znali in doma ostali. To je domoljubom zna-menje bližnje zmage pri volitvah! Živeli Slo-venci! —

Od sv. Lovrenca v puščavi. Nemčur-skega liberalstva smo uže do ušes siti pa kaj hočemo? Slovencem sovražni nemčurji iz trga pa mariborski šulvereinski klateži nam ne dajo miru. Sitneje kakor najumazanejši jud pšejo v nas svojo lozno kramo. Da zadnjič na Velki niso bili tepeni, zahvaliti je le svarilom pre-vidnih domoljubov. Najbolj gnjusi se nam po-nujanje „celjskega lisjaka“. Pohorci smo po-šteni Slovenci, in to hočemo tudi ostati, nemški pa se radi učimo, kakor nam je naš „Slov. Gospodar“, zadnjič dobro razlagal. Nemški je-zik se naj le uči kot predmet v šoli pa sloven-ski se mora razlagati našej deci, kaj nemške besede pomenijo. Slovenščino iz drage šole po-metati, tega ne trpimo. Šola je naša in če nemčurji hočejo celo ponemčurjene šole, naj si jih pa postavijo, za vsakim svojim grmom eno. Naši tržani so sinovi bogatih lesnih trgovcev, ki so petdesetake in stotake v žepu nosili in s svojimi otroci slovenski govorili. Ti so pa se ponemčurili, ne ponemčili. Kajti Slovenec ne more v nemško kožo skočiti in Nemec po-stati. To je zoper naturo. Tudi so sedaj agenti celjskega lisjaka, koji list namesto petdeseta-kov kmetom ponujajo. Naši župani zunaj trga so narodni, vrli možje ter smo z njimi zado-voljni. Upamo tudi, da sčasoma nemško ura-dovanje zamenijo s slovenskim. Sedaj še to

trpijo, da nemčurjev preveč ne razburijo. Šul-vereinu pa želimo, da povsod ob zid telebne.

Več slovenskih kmetov.

Od sv. Petra v Savinjske dolini. (Šul-vereinski lačenbergerji). Letošnjo cvetno nedeljo zbobnali so celjski nemčurji pa srbori-tasti baron Hakelberg šulvereinsko „Ortssuppe“ pri „šoterliferantu Verwegi“ v Pirešicah, ker jim je gospa Žuža pri Staretu v Žavci pred dolgimi nosi vrata zaprla. Slava jej: V Pi-rešicah je bil tudi Hakelbergov rep, št. Peter-ski Lenko, ter iz „celjskega lisjaka“ naučivši se zlorabil besede Slomšekove, da bi se ta lahko v grobu obrnil. Le nevedni ljudje so mu na limance šli, juda Sonnenberga in Pogač-nikovi hlapci. Pametni Slovenci sami vemo vrednost nemščine najbolje oceniti in so celjski nemčurji najzadnji s svojo kramo. To pa vemo, da je slovenski deci takšne izgoje treba ka-koršne nemškeje, to je na podlagi materinščine, sicer bi Nemcem ne trebalo nobenih šol, če je nemški jezik edino najpotrebnejši predmet, saj ga znajo z domi. Kdor nam drugače svetuje, je tak nevednež kakor št. Peterski Lenko in vsak od celjskih rogoviležev zapeljani trep. Tak siromak ne vidi sovražnih zvijač, ki merijo na to, da naš duševni in gmotni napredek zavirajo, sploh nas ponemčurijo in godne delajo tujčevje peti. Da bi Slovenec nemško palico na stran djal, tega se bojé privandraci. Slo-vensko narodno gibanje, to je trn v peti celj-skim zijakom. Zato se napenjajo kakor žabe, zato lažejo in obrekujejo vse slovensko, da se od dedov kar kadi. To je uzrok, da se Slo-venec nemčurskemu jerobstvu v vsakem oziru izvija, da besno rohnijo. Vsaka stvar, preden konec vzame, binca in kolobita okolo sebe. Jed-nako divja nemčurstvo s poslednjimi silami. Grdo pa je, če Slovenec sovražnikom pomaga in v lastno skledo pljuva. Naše slovenske zmage ne more zabraniti pač pa ovirati.

Pri „Verwegi“ bili so razni udebi sloven-ski, ki so lastno gnezdo prenemarili. Nemčurji pa so še pozneje v Celji krohotali: „hab'mr doch diese bindischen Hungerleider dran kriegt“. Je li mogoče Slovenca huje sramotiti? Zato, slovenski možje, ne dajte se tako grdobno za-peljovati. Res obžalujemo, da sta grebenasta Jurček in Tonček, sina poštenega Slovenca iz Bukovca pri Libojah, sline precejavala v Pi-rešicah. Iz Levca je prišel Kuder, ki se je priženil k „deučbirtu“. Zato menda misli, da ga treba pri „deučen šulvereinu“. Tudi Pla-ninšek je svoj nos zraven imel. Stari „muca-fur“ v Arji vasi pozabil je, da je bil zmiraj narodnjak ter smuknil v Pirešice. Milujemo! Petrovska vas bi se gotovo ne pregrešila, ko bi nobeden ne šel „trunke“ pobirat. Pa ne, morala sta tje uže zavoljo juda Sonnenberga,

koji gotovo brez dobička nikogar za voznika ne najema; to je tem bolj smešno ker sta oba krčmarja, namreč Jož. Jelovšek (Niedorfer) pa Govek (Krajšek). Saj imata doma vina dovolj, da se ga nasrkata. (Konec prih.)

Iz Globokega pri Brežicah. (Javna zahvala.) Trtna uš ugonoblja naše vinograde. Posestniki sklenejo tem bolje poprijeti se sadjerejstva. Vrli naš g. nadučitelj J. Vodušek je si prizadeval domoljubne može nagovoriti, da so šolski vrt dali napraviti, kder se bode drobna naša mladina učila sadunosno drevje počenši od pečke vzrejati. Vrt je sedaj rigolan in ograjen. Zemljišče pa je dal veleposesnik g. Franc Gregorevčič, za kar mu vsa občina izreka najprisrčnejšo zahvalo. Upamo, da bode sedaj, ker je zlasti g. Vodušek vnet sadjerejec, mogoče mladini veselje do sadjerejstva vcepiti na korist in blagor celej okolici!

Iz Slov. Bistrice. (Srenjske volitve, lisjak). V Črešnovcih so lanske volitve bile ovržene. Sedaj bo treba zopet voliti. In res župan Wisiak se močno boji za svojo krono. Išče po vseh kotih prijateljev. Našel jih je nekaj. Prvi je znani Sorschaggg, potem učitelj Gaber, ki je 4. t. m. z njim pri Nendelci bil in pil; dalje takšni možje, ki našej občini niso v posebno veselje. Kajti zmiraj se tožijo, po krčmah tulijo, glaže terejo, se pretepavajo in grizejo. Wisiak tirja iz občinske blagajnice 100 fl. na leto pa se obnaša, kakor da bi vsi bili njegovi podložni ko uboga „fajferca“. Zato nam je treba paziti, kedaj bodo nove volitve. Oklicane menda ne bodo. Tablo so prestavili in hočejo bržčas pod klobučkom igrati. — Celjski „lisjak“ se baha, da je dobil 4. t. m. 100 naročnikov. Bolje kosmato bi bil povedal: Savel Stieger jih je naročil 1000, David Nasko pa 10.000. Slovenski kmet prave korenine mož gotovo ni nanj naročen. Saj vidi, da listič druga ne vé, kakor v imenu nemčurjev podirati, kar naši domoljubi Slovencem v čast in korist zidajo. V Hošnico je lisjak se priklatil na ime človeka, kojega tam nikder ni. Župan mu je torej dal „laufpos“ v Celje nazaj!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Sviti cesar pošljejo sultanu v zahvalo, da je cesarjeviča potujočega vrlo sprejel, 6 krasnih konj belcev iz Kladrupske kobilarne. Ulani odložijo dosedanje kopje (pike) in dobijo karabine. — Nadvojvoda Rainer ogleduje deželne brambove, ta teden bil je v Mariboru. — C. k. dvorni kaplan dr. Kulavic je za ljubljanskega škofa papežu predložen. — Državni zbor je končal svoje delovanje sprejemši postavbo, da se delavci v fabrikah ne smejo više nego 11 ur zaporedom k delu

siliti, nedelja mora biti prosta; v delegacije so štajerski liberalci izvolili grofa Attemsa. Moravski deželni zbor bo kmalu razpuščen, štajerski nekoliko poznej; volitevška borba bo živahna; liberalci se volitev bojijo, ker je mogoče, da večino zgubijo. Bog daj! — Ljubljanska hranilnica meče denar na stezo, ker snuje nemško šolo, ki je v Ljubljani čisto nepotrebna. Nadomestuje prusački šulverein, da ta nalovljene penenze leži za volitvene homatije rabi. — Slovenci in Hrvati v Istriji se hrabro držijo; skoro ni dvomiti, da pri volitvah povsod zmagajo proti Italijanom. — Koroški šolski svet je vse prošnje za slovenske šole odbil; to je nemško-liberalna pravica! — Hrvatski deželni sabor snide se v Zagrebu 5. junija t. l. — Na Vogerskem začeli so volitve. V Erdeljskem so madjarski dijaki rumunskim profesorjem naredili mačkinjo muziko in javno sežgali na velikej grmadi dva rumunska lista. To je Rumune silno razjarilo zoper Magjare.

Vnanje države. Nemci so poljskega pisatelja, 73letnega Kraševskija, obsodili na 3 leta v ječo, ker mu je nek prajzovski oficir popisal nemško vojsko in trdnjave. Poljaki so močno razburjeni in jezni na Nemce. Bismark je v Afriki dal velikansk kos zemlje na severu od angleškega Kaplanda pograbit ter bode tje pošiljal nemških naseljencev. — V Belgiji so katoličani pri volitvah na večih mestih zmagali zoper freimaurerje. — Ruski car da letos 224000 novincev za vojsko nabrati. — Železnica srbska od Belgrada v Niš bo do jeseni gotova. — Rumuni v Bukareštu so razžalili avstrijskega poslanika, ker so mu pod okni napravili grdo mačkinjo muziko, ki je prav za prav veljala ošabnim Madjarom. Ni dvomiti, da bode rumunska vlada zadostenja dala pa takšno žaljenje sosednih poslanikov je gotovo znamenje velikega sovraštva. — Italijani pa Španijolci so vprašali angleško vlado, če bi smeli Marokanskemu sultanu kaki kos zemlje vzeti. Angležem pa to ni po volji. — V Egiptu zbirajo sedaj 20000 angleških vojakov, da rešijo Hartum. Toda pot pelja od Suakima naprej po širokej puščavi in je torej silno nevarna. Angleži to sami priznavajo in prosijo turškega sultana, naj jim posodi 10000 mož. Ta se pa obotavlja, dokler mu Angleži ne obečajo, da mu dajo Egipt nazaj. — V Severno Ameriko se je letos samo meseca aprila izselilo iz Evrope blizu 70000 ljudi.

Za poduk in kratek čas.

Štajerski deželni zbor pa Slovenci.

V. Dosedanji sestavki so vsakemu, ki se poučiti hoče, pokazali, da je ona doba, odkar